

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2022-09-21

Diarienummer:
ALN-2021-00615

Handläggare:
Daniel Karlsson
Magnus Bergman-Kyllönen

Delårsbokslut och delårsuppföljning av verksamhetsplan och budget per augusti 2022

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** fastställa verksamhetsplan och budget, delårsuppföljning per augusti 2022, enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** fastställa ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2022 enligt ärendets bilaga 2, samt
3. **att** överlämna dessa till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2022–2024 och visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål, uppdrag och budget. Äldrenämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats.

Vård- och omsorgsförvaltningen har upprättat förslag till uppföljning av status för nämndens uppdrag och åtgärder per augusti 2022, samt ekonomisk uppföljning per augusti 2022. Delårsuppföljningen är framtagen utifrån den verksamhetsplan som äldrenämnden upprättat för året, vilken utgår från de inriktningsmål och uppdrag som kommunfullmäktige tilldelat nämnden.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner på vård- och omsorgsförvaltningen och stabsstöd ekonomi i samarbete med förvaltningsledning.

Föredragning

Utifrån Mål och budget 2022–2024 arbetar äldrenämnden i 14 uppdrag, fyra nämndmål (två nämndspecifika och två kommungemensamma) samt 28 åtgärder.

Vid delårsuppföljningen per augusti är prognosen för utfallet i slutet av 2022 att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen till övervägande del leder till önskat resultat för sju av nio inriktningsmål och att målen därmed är i hög grad uppfyllda.

Inriktningsmålet ”Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi” bedöms som delvis uppfyllt, medan inriktningsmålet ”Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande” inte bedöms falla inom äldrenämndens ansvarsområde.

Arbete pågår också enligt plan för samtliga uppdrag och åtgärder med ett undantag:

Åtgärden ”Minska nettokostnaderna för inhyrd personal samt minska antalet inhyrd personal” under uppdrag 29 ”Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken” bedöms som försenad.

Stort fokus är fortsatt på rekryteringen av legitimerad personal, framför allt sjuksköterskor där bristen är stor. Effekterna har varit goda på så sätt att nyanställningar har gjorts, dock är bristsituationen fortsatt stor bland sjuksköterskorna. Det råder hård konkurrens om den legitimerade personalen, speciellt sjuksköterskor från såväl bemanningsföretag, regioner samt närliggande kommuner. Perioden januari-juli 2022 uppvisar också ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal jämfört med förra året inom nämndens verksamheter. Arbetet kommer därför att fortgå för att skapa en attraktiv arbetsplats, så att antalet personal som kommer från bemanningsföretag kan minimeras och nyrekryterad legitimerad personal kan behållas.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 september 2022
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget 2022–2024 – Uppföljning per augusti
- Bilaga 2, Delårsbokslut augusti 2022

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Datum:
2022-09-29

Diarienummer:
ALN-2020-00852

Äldrenämnden:
Delårsuppföljning

Handläggare:
Daniel Karlsson

Verksamhetsplan och budget 2022–2024

Uppföljning per augusti 2022

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder	3
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag.....	3
Inriktningsmål	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande.....	7
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	8
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	13
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	14
Kvarvarande uppdrag från tidigare år.....	16
Uppföljning av äldrenämndens åtgärder.....	17
Rapportering av tillkommande uppdrag enligt beslut från kommunstyrelsen	36

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder

Utifrån Mål och budget 2022–2024 arbetar äldrenämnden i 14 uppdrag, fyra nämndmål (två nämnds-specifika och två kommungemensamma) och 28 åtgärder.

I första avsnittet redovisar nämnden statusbedömning för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag samt de fyra nämndmålen, i det andra redovisas status på de åtgärder som nämnden beslutat om inom de tilldelade uppdragen.

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag

För varje inriktningsmål redovisas statusen för de uppdrag som hör till målet.

Uppdragets status redovisas med en färg och med ett årtal för när det beräknas vara genomfört.

Färgerna har följande betydelse:

Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Uppdraget genomförs inte

Inriktningssmål

Kommunfullmäktiges inriktningssmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen till viss del leder till önskat resultat.

Sammantaget förväntas nämnden få en viss negativ avvikelse mot budgetramen och därmed inte en budget i balans för 2022. Ekonomiska risker och osäkerhet i utveckling av framför allt kostnader finns och bedöms vara större än tidigare givet den allmänna ekonomiska utvecklingen. Därför är också prognososäkerheten större än normalt. Strukturell utmaning på kostnadssidan finns framför allt gällande kostnader för inhyrd legitimerad personal för hälso- och sjukvårdsinsatser som ökat mycket under året. Nämnden arbetar med åtgärder för att minska nuvarande underskott och för att skapa så goda ekonomiska förutsättningar som möjligt, utifrån rådande läge, inför nästa år.

Jämställdhetskartläggning av nämndens gynnande hemtjänstbeslut pågår enligt plan och kommer kompletteras med en dokumentationsgranskning under hösten.

Arbete pågår att utveckla arbetssätt för mer dialog i upphandlingar, uppdrag och uppföljningar för en mer tillitsbaserad styrning.

Under året har utvecklingsarbete fortsatt inom nämndens verksamheter för att leda digitaliseringsarbetet tydligare och utveckla arbetssätten kopplat till digitala lösningar. Arbetet har medfört att nämnden leder arbetet med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering på ett helt annat sätt än tidigare. Det har inneburit att initiativ har kunnat samordnas och kopplas ihop, så att resurser används mer effektivt. Det har också bidragit till att digital utveckling utgår från verksamheternas behov, mål och önskade resultat.

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi		
Uppdrag	Prognos	Status
1: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet	<p>En inledande genomgång av nämndens gynnande beslut, fördelat per insats, kön och kostnad visade att fördelningen bland de som beviljades om hemtjänst stack ut vad gäller kön. Vid en närmare granskning av insatserna framkommer att det är betydligt fler kvinnor än män som har insatsen hemtjänst.</p> <p>En förklarande faktor är att det är fler kvinnor än män som är över 80 år, vilket är den del av demografin som till största delen har tjänster hos äldrenämnden i Uppsala kommun. En dokumentationsgranskning ska genomföras under hösten med analys och förslag på eventuella åtgärder.</p> <p>Uppdraget förväntas färdigt 2023.</p>	
2: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.	Fortsatt arbete pågår att utveckla arbetssätt för mer dialog i upphandlingar, uppdrag och uppföljningar. Dialog sker via etablerad samverkansplattform och utökas i det löpande arbetet.	

	Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.	
<p>3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande</p>	<p>Under året har utvecklingsarbete fortsatt inom nämndens verksamheter för att leda digitaliseringsarbetet tydligare och utveckla arbetsätten kopplat till digitala lösningar. Nämnden har flyttat fokus från tekniska lösningar och leverantörer till att se att digitalisering är en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och styrs av kärnprocesser i stället för systemstöd.</p> <p>Arbetet har medfört att nämnden leder arbetet med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering på ett helt annat sätt än tidigare. Det har inneburit att initiativ har kunnat samordnas och kopplas ihop, så att resurser används mer effektivt. Kunskap och förståelse kring möjligheterna med digitala verktyg i verksamheten har ökats och bidragit till att digital utveckling utgår från verksamheternas behov, mål och önskade resultat.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.</p>	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdraget till övervägande del leder till önskat resultat.

Nämndens arbete för att bidra till måluppfyllelse är inriktat på att förebygga och bekämpa kriminalitet, dels genom förebyggande kommunövergripande insatser, dels genom att bekämpa välfärdsbrottslighet.

Nämnden är delaktig i förebyggande insatser som kan bidra till att öka tryggheten, exempelvis åldersöverskridande mötesplatser/aktiviteter.

Områdessamverkan med polisen och andra aktörer pågår inom hemvården och kommer spridas till fler hemvårdsområden under året.

Uppföljningsarbetet för att upptäcka leverantör som bryter mot lagen för egen vinning har utvecklats och är fortsatt prioriterad år 2022.

Nämndens verksamheter har även under året utvecklat sin egen kontinuitetshantering, för att så långt som möjligt reducera initial effekt såväl som reducera avbrotts tiden från den operativa nivån i händelse av krisincident – inklusive händelse av att digitala funktioner slås ut.

Uppdrag	Prognos	Status
5: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	<p>Nämnden är delaktig i förebyggande insatser, såsom bevakande av äldreperspektivet i trygghetsskapande arbete. Konkreta exempel på åldersöverskridande mötesplatser/aktiviteter för detta finns inom ramen för allaktivitetshusen i Gottsunda- och Gränbyskolorna samt seniorluncher på kommunens skolor. Dessa mötesplatser kan bidra till att öka tryggheten och även verka brottsförebyggande inom den yngre målgruppen.</p> <p>Områdessamverkan med andra aktörer och polisen pågår inom hemvården och kommer spridas till fler hemvårdsområden under året.</p> <p>Uppföljningsarbetet för att upptäcka leverantör som bryter mot lagen för egen vinning har utvecklats och är fortsatt prioriterad. Förvaltningen deltar även i det kommunövergripande nätverket mot välfärdsbrott.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.</p>	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen till övervägande del leder till önskat resultat.

Fordonsflottan inom nämndens egna verksamheter består nu endast av bilar som kan drivas av fossilfritt drivmedel. Äldrenämnden följer utfasningen av fossilbränsle och fossila plastprodukter genom antagna indikatorer. Dessa följs upp på årsbasis och redovisas i årsboks slutet.

Optimering/minskning av fordon inom egen region sker kontinuerligt. Det har dock tillkommit en del nya verksamheter med behov av fordon, främst inom hemvården. Detta har lett till att fordonsflottan trots optimering utökats. Utmaningen framöver är att verksamheternas möjligheter till laddinfrastruktur och tankning av biogas är begränsade.

Ytterligare insatser krävs för att kunna styra mot fossilfrihet och följa upp detta gentemot externa utförare, i synnerhet inom hemvården. Inom extern regi så planeras för införande av en ny upphandlingsmodell för hemtjänst och hemsjukvård. I framtagandet av den nya modellen planeras miljökrav på transporter att inkluderas.

Uppdrag	Prognos	Status
9: Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärds kommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.	<p>Optimering/minskning av fordon inom egen region sker kontinuerligt. Det har dock tillkommit en del nya verksamheter med behov av fordon, främst inom hemvården. Detta har lett till att fordonsflottan trots optimering utökats. Utmaningen framöver är att verksamheternas möjligheter till laddinfrastruktur och tankning av biogas är begränsade.</p> <p>Kontinuerligt arbete pågår för att minska plastanvändningen i nämndens verksamheter.</p> <p>Ytterligare insatser krävs för att kunna styra mot fossilfrihet och följa upp detta gentemot externa utförare, i synnerhet inom hemvården. Inom extern regi så planeras för införande av en ny upphandlingsmodell för hemtjänst och hemsjukvård. I framtagandet av den nya modellen planeras för att miljökrav på transporter inkluderas.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.</p>	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

Samarbete sker kontinuerligt i många avseenden med andra nämnder i Uppsala kommun och med Region Uppsala i samordnade insatser för att förbättra förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet för kommunens äldre. I Uppsala län samverkar kommunerna och Region Uppsala, bland annat kring psykisk hälsa, inom ramen för den regionala samverkansstrukturen HSVO.

Sedan början av året pågår åter nämndens öppna förebyggande insatser på plats utan pandemirestriktioner. Insatser för att motverka ensamhet och social isolering pågår och utvecklats kontinuerligt. Aktiviteter pågår även inom ramen för implementering av handlingsplan för en äldrevänlig kommun.

Uppdrag	Prognos	Status
11: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.	Kartläggning av verksamheternas utmaningar och möjligheter gällande APL har genomförts för att påskynda och bidra till en snabbare etablering av nyanlända. En genomlysning av lokala vård och omsorgscollege är påbörjad. Samverkan och samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Region Uppsala är påbörjat. Samtliga lämpliga verksamheter inom egen region tar emot elever. Uppdraget förväntas vara färdigt år 2024.	
12: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	I Uppsala län samverkar kommunerna och Region Uppsala, bland annat kring psykisk hälsa, inom ramen för den regionala samverkansstrukturen HSVO. Arbetet med att implementera kommunens suicidpreventiva arbete är påbörjat och utbildningsåtgärder genomförs bl.a. i form av första hjälpen i psykisk hälsa. Under 2022 utbildas även nya våldsbud inom vård och omsorgsförvaltningen och tidigare utbildade ombud får fördjupningsutbildning. Ett brett utbud av insatser pågår inom ramen för nämndens öppna förebyggande arbete för att motverka ensamhet och isolering bland kommunens äldre. Under året har dessa insatser åter fullt ut kunna bedrivas på plats utan pandemirestriktioner. Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.	

Nämndmål 4.1: Kommunens äldre ska ges möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv

I Uppsala län samverkar kommunerna och Region Uppsala, bland annat kring psykisk hälsa, inom ramen för den regionala samverkansstrukturen HSVO. Sedan början av året pågår åter nämndens öppna förebyggande insatser på plats utan pandemirestriktioner. Aktiviteter pågår även inom ramen för implementering av handlingsplan för en äldrevänlig kommun.

Nämndmålet förväntas vara färdigt 2024.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom det tilldelade uppdraget till övervägande del leder till önskat resultat.

Nämndens verksamheter inom egen regin har samarbeten för att möjliggöra sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom daglig verksamhet, arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Uppdrag	Prognos	Status
14: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.	Nämndens verksamheter inom egen regin har samarbeten för att möjliggöra sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom daglig verksamhet, arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

För att utveckla systematiken för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket pågår olika aktiviteter, framför allt inom ramen för språkkombud inom nämndens verksamheter. Det långsiktiga målet är att snabbare kunna inkluderas i nämndens verksamheter genom att få stöd och utveckling av sin språkförmåga.

Äldrenämnden har satsat på att öka både brukarnas och medarbetarnas grundläggande digitala kompetens. Samverkan sker även med och ekonomiskt stöd ges till föreningar som erbjuder dessa digitala stödinsatser.

Det pågår också en utveckling av hälsosystemets struktur med inriktning på vårdcentrum. Målet för ett vårdcentrum är att bidra till bättre och mer jämlik hälsa samt skapa förutsättningar för en god och nära vård för individer med komplexa behov. Syftet är att utveckla förmågan att leda och styra verksamheter i samverkan mellan huvudmän och arbeta sammanhållet utifrån individens fokus.

<p>23: Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)</p>	<p>För att kunna säkerställa att anställda har tillräckliga språkkunskaper och språkförståelse i svenska för att kommunicera och dokumentera finns det utbildade språkkombud inom nämndens ansvarsområde med uppdraget att utveckla yrkesspråket hos anställda, studerande och praktikanter samt öka kunskapen och medvetenheten kring kulturella olikheter på arbetsplatserna. Det långsiktiga målet är att snabbare kunna inkluderas i nämndens verksamheter genom att få stöd och utveckling av sin språkförmåga.</p> <p>För att utveckla systematiken för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket pågår olika aktiviteter.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.</p>	
<p>25: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom en stärkt grundbemanning. (ÄLN)</p>	<p>Under året har ett arbete påbörjats kring att optimera schemaläggning och bemanning. Detta gemensamt för hela förvaltningens egen regi. Insatserna planeras fortsätta under året och kommande år för att möjliggöra en samplanering mellan områden och avdelningar.</p> <p>Verksamheterna har introducerat arbetsmetoden individens behov i centrum (IBIC) under året. Genom att individens behov är i centrum följer medarbetare i dialog och samråd kontinuerligt upp brukares behov och anpassar bemanningen utifrån gällande</p>	

	<p>behov hos brukaren. Behovet styr således bemanningen för att erbjuda patientsäker vård och omsorg.</p> <p>Uppdraget förväntas vara klart 2024.</p>	
<p>26: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering. (ÄLN, OSN och KTN)</p>	<p>Äldrenämnden har satsat på att öka både brukare och medarbetarnas grundläggande digitala kompetens. Insatserna har bidragit till att både brukare och medarbetare känner sig mer trygga i att använda teknik i sin vardag men också att hjälpa varandra. Den stärkta digitala kompetensen bidrar också till att säkra en trygg vård och omsorg av brukarna inom vård- och omsorgsförvaltningen.</p> <p>Samverkan sker även med och ekonomiskt stöd ges till föreningar som erbjuder dessa digitala stödinsatser. För att ytterligare stärka medborgarens digitala kompetens så att deras självständighet och delaktighet ökar har äldrenämndens träffpunkter startat Senior-IT.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.</p>	

Nämndmål 7:1. Den kommunala hälso- och sjukvården ska vara samordnad, hälsofrämjande och finnas nära individen både geografiskt och digitalt.

Under 2022 har omsorgsnämnden och äldrenämnden bidragit med kompetens inom ett flertal utvecklingsarbeten inom området.

Dessa är bland andra; geografisk indelning av kommande noder för vårdcentrum i Uppsala, styrning och ledning av vårdcentrum, förstärkt geografiskt uppdrag och digitala processer för att stärka egenvård.

Det pågår en utveckling av hälsosystemets struktur med inriktning på vårdcentrum. Målet för ett vårdcentrum är att bidra till bättre och mer jämlik hälsa samt skapa förutsättningar för en god och nära vård för individer med komplexa behov. Syftet är att utveckla förmågan att leda och styra verksamheter i samverkan mellan huvudmän och arbeta sammanhållet utifrån individens fokus.

För att skapa förutsättningar för en geografisk nulägesbild av befintliga vård- och omsorgsverksamheter genomförs ett utvecklingsarbete inom området geografiskt informationssystem (GIS). Projektet ska ytterst bidra till att invånare i Uppsala kommun får en mer effektiv och nära vård.

En sammanläggning av hemsjukvården genomfördes i februari 2022 för att effektivisera och använda den legitimerade personalen på bästa sätt samtidigt som medarbetarna kan få en vidareutveckling i sin profession.

Nämndmålet förväntas vara klart 2024.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom det tilldelade uppdraget till övervägande del leder till önskat resultat.

Samverkan har skett med organisationer och kommuninvånare inom nämndens målgrupper för ökad delaktighet i utvecklingen av ett äldrevänligt Uppsala. Exempelvis så har arbetet med kraftsamling för framtiden äldreomsorg och framtagande av nämndens plan för välfärdsutveckling skett i samverkan med pensionärsrörelsen och fackliga organisationer. En äldrebostadsenkät har tagits fram för att kartlägga äldres boendepreferenser. Kompletterande intervjuer med äldre som inte fått möjlighet att svara på enkäten har genomförts.

Tjänstepersonsrepresentanter har verkat för att minska ålderism och upplevd diskriminering genom samverkansmiljöer där lokaler och aktivitetsytor har diskuterats och planerats. Samverkan sker med och ekonomiskt stöd ges till föreningar som erbjuder insatser för äldre i digitalt utanförskap.

<p>28: Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.</p>	<p>Samverkan har skett med organisationer och kommuninvånare inom nämndens målgrupper för ökad delaktighet i utvecklingen av ett äldrevänligt Uppsala.</p> <p>Exempelvis så har arbetet med kraftsamling för framtiden äldreomsorg och framtagande av nämndens plan för välfärdsutveckling skett i samverkan med pensionärsrörelsen och fackliga organisationer. En äldrebostadsenkät har tagits fram för att kartlägga äldres boendepreferenser. Kompletterande intervjuer med äldre med utländsk bakgrund/80 plus som inte fått möjlighet att svara på enkäten har genomförts. Seniorfestivalen genomfördes den 31 augusti. Har genomförts tillsammans med föreningslivet med fokus på att främja fysisk och social aktivitet. Kontinuerlig dialog har skett med äldre finsktalande inom ramen för finskt förvaltningsområde.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.</p>
--	---

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Prognosen för utfallet i slutet av 2022 är att äldrenämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålen till övervägande del leder till önskat resultat.

Arbetet med kompetensförsörjningsplaneringen pågår och fortgår under hösten där ambitionen är att fortsätta utveckla verktyget och arbetssättet med målet att knyta ihop kompetensförsörjningsplaneringen med verksamhetsplaneringen.

Stort fokus inom kompetensförsörjningen är fortsatt på rekryteringen av legitimerad personal, framför allt sjuksköterskor där bristen är stor. Arbeta pågår för att skapa en attraktiv arbetsplats, så att vi kan minimera personal som kommer från bemanningsföretag och behålla samt nyrekrytera legitimerad personal.

Den systematiska arbetsmiljön är viktigt för att trygga medarbetare i sitt arbete. Vid årsskiftet digitaliserades den systematiska uppföljningen av arbetsmiljön. Detta syftar till att ge cheferna en bättre översikt och på så sätt bättre möjligheter att planera och följa upp de aktiviteter som är kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet.

På förvaltningen arbetas det aktivt med att utveckla det tillitsbaserade ledarskapet där initiativ välkomnas som kan skapa mer inflytande till brukare och medarbetare. Under våren genomfördes ytterligare utbildningsinsatser i samarbete med Uppsala universitet för nämndens chefer.

Uppdrag	Prognos	Status
29: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN, SCN, AMN och Uppsala vatten och avfall	<p>Arbetet med kompetensförsörjningsplaneringen fortgår. Alla avdelningar har arbetat utifrån det nya verktyget som innefattar analys av nuläge och planeringar för aktiviteter. Arbetet kommer fortgå under hösten där ambitionen är att fortsätta utveckla verktyget och arbetssättet med målet att knyta ihop kompetensförsörjningsplaneringen med verksamhetsplaneringen. En verksamhetsutvecklare med fokus chefsförsörjning påbörjar sitt uppdrag den 1 september.</p> <p>Stort fokus är fortsatt på rekryteringen av legitimerad personal, framför allt sjuksköterskor där bristen är stor. Nyanställningar har genomförts men konkurrensen med andra huvudmän och bemanningsföretag är stor. och kostnaderna för inhyrd personal har fortsatt att öka. Arbeta pågår för att skapa en attraktiv arbetsplats, så att vi kan minimera personal som kommer från bemanningsföretag och behålla samt nyrekrytera legitimerad personal.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2023.</p>	
30: Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.	<p>Den systematiska arbetsmiljön är viktigt för att trygga medarbetare i sitt arbete. Vid årsskiftet digitaliserades den</p>	

	<p>systematiska uppföljningen av arbetsmiljön. Detta syftar till att ge cheferna en bättre översikt och kan på så sätt bättre planera och följa upp de aktiviteter som är kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under våren genomfördes den årliga medarbetarundersökningen i nämndens verksamheter med gott resultat. Utifrån resultatet arbetar verksamheterna vidare med handlingsplaner i syfte att utveckla och förbättra arbetsmiljön. Medarbetarundersökningen är också en viktig del i att kontinuerligt utveckla arbetsmiljön på arbetsplatserna.</p> <p>En viktig del för en hållbar arbetsmiljö har även varit arbetet för borttagande av delade turer och minskade visstidsanställningar inom egen regins verksamheter.</p> <p>Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.</p>	
--	--	--

N9.1: Kommunövergripande nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Dialogen mellan chef och medarbetare är en viktig grund för att säkra en god arbetsmiljö för vår medarbetare. Vidare arbetar nämnden med korttidssjukfrånvaron, att tidigt fånga upp medarbetare med hög korttidssjukfrånvaro i så kallade omtankesamtal är en viktig del i en god arbetsmiljö och att minska sjukfrånvaron.

Förvaltningen arbetar med chefsuppdraget och det förvaltningsövergripande arbetet med 2.0 där vi ser till helheten och inte bara till vardera avdelningen. Alla medarbetare har medarbetardialoger med sin chef och ska ha en kompetensplan enligt 70-20-10. Vi arbetar med vision, värdegrund och verksamhetsplan/utvecklingsplan i hela linjen. Vi arbetar även med att öka förståelsen för det gemensamma uppdraget, samt med fokus och tydlighet och regelbundna avstämningar för att skapa en trygg miljö för cheferna.

Nämndmålet förväntas vara färdigt 2024.

N9.2: Kommunövergripande nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap

På förvaltningen arbetas det aktivt med att utveckla det tillitsbaserade ledarskapet där mer initiativ välkomnas för att ska skapa mer inflytande till brukare och medarbetare. Vi arbetar även för att skapa förutsättningar så att chefer på alla nivåer ska kunna stimulera medarbetare till medledarskap och aktivt medskapande.

Under våren genomfördes ytterligare en utbildningsinsats i samarbete med Uppsala universitet för nämndens chefer. Att investera i ledarutveckling är en viktig del i att stärka kompetensen i chefsuppdraget och en del i att bli en attraktivare arbetsgivare.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2024.

Kvarvarande uppdrag från tidigare år

Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering	Informationshanteringsplanen för ÄLN lämnas in på samråd till stadsarkivet i oktober. Samrådstiden är två månader och finns inga anmärkningar där kan förslag till utkast skrivas och sedan tas till nämnd för beslut.	
---	--	--

Uppföljning av äldrenämndens åtgärder

Nedan beskrivs status på de åtgärder som äldrenämnden beslutat om utifrån tilldelade uppdrag i Mål och budget 2022–2024.

Åtgärdernas status redovisas enligt följande färgmarkering:

Blått	Åtgärden är genomförd
Grönt	Arbetet med åtgärderna går enligt plan
Gult	Arbetet med åtgärden är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Åtgärden genomförs inte

1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Uppdrag: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Genomför kartläggningar av resursfördelning och analysera och föreslå åtgärder.	<p>En inledande genomgång av nämndens gynnande beslut, fördelat per insats, kön och kostnad visade att fördelningen bland de som beviljades om hemtjänst stack ut vad gäller kön. Vid en närmare granskning av insatserna framkommer att det är betydligt fler kvinnor än män som har insatsen hemtjänst.</p> <p>En förklarande faktor är att det är fler kvinnor än män som är över 80 år, vilket är den del av demografin som till största delen har tjänster hos äldrenämnden i Uppsala kommun. En dokumentationsgranskning ska genomföras under hösten med analys och förslag på eventuella åtgärder.</p>	

Uppdrag: Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Stärk förutsättningarna för tillitsbaserad dialog i upphandling, uppdrag och uppföljning av interna och externa verksamheter.	Fortsatt arbete pågår att utveckla arbetssätt för mer dialog i upphandlingar, uppdrag och uppföljningar. Dialog sker via etablerad samverkansplattform och utökas i det löpande arbetet.	

Uppdrag: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Skapa förutsättningar för innovation och digital utveckling i nämndens verksamheter och öka användandet av välfärdsteknik.	Under året har utvecklingsarbete fortsatt inom nämndens verksamheter för att leda digitaliseringsarbetet tydligare och utveckla arbetssätten kopplat till digitala lösningar. En strukturerad organisering är upprättad inom nämndernas	

	<p>verksamheter vilket bidragit till att medarbetarna fått en tydlighet i ansvar och roller kopplat till dessa utvecklingsfrågor och vilka beslutsstrukturer som råder. Nämnden har flyttat fokus från tekniska lösningar och leverantörer till att se att digitalisering är en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och styrs av våra kärnprocesser i stället för systemstöd.</p> <p>Stort fokus har också varit att skapa strukturerade samarbetsytor både inom nämndens verksamheter och mellan nämnden och kommunens centrala IT-stab. Detta har bidragit till att ökad förståelse för de olika verksamheternas behov och de processer som ligger till grund för nämndens uppdrag, det vill säga att brukarnas behov ska vara i centrum.</p> <p>Arbetet har medfört att nämnden leder arbetet med verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering på ett helt annat sätt än tidigare. Det har inneburit att initiativ har kunnat samordnas och kopplas ihop, så att resurser används mer effektivt. Kunskap och förståelse kring möjligheterna med digitala verktyg i verksamheten har ökat genom styrmodellens informationsflöden. Det har också bidragit till att digital utveckling utgår från verksamheternas behov, mål och önskade resultat.</p> <p>Som ett resultat av arbetet fick Uppsala och vård- och omsorgsförvaltningen utmärkelsen Sveriges e-Hälsokommun 2022.</p>	
--	---	--

2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Stärka äldreperspektivet i det brottsförebyggande arbetet i samverkan med övriga kommunala aktörer och polisen.	<p>Nämnden är delaktig i förebyggande insatser, såsom bevakande av äldreperspektivet i det trygghetsskapande arbetet inom ramen för handlingsplanerna Gränby-Kvarngärdet och Gottsunda-Valsätra. Konkreta exempel på åldersöverskridande mötesplatser/aktiviteter för detta finns inom ramen för allaktivitetshusen i Gottsunda- och Gränbyskolorna samt seniorluncher på kommunens skolor. Dessa mötesplatser kan bidra till att öka tryggheten och även verka brottsförebyggande inom den yngre målgruppen.</p> <p>Gottsunda hemvård ingår i områdessamverkan med andra aktörer och polisen. Områdessamverkan för övriga delar av hemvården planeras påbörjas under hösten 2022.</p>	
2. Utveckla arbetet för att upptäcka leverantörer som bryter mot lagen och medvetet försöker missbruka välfärdssystemet för ekonomisk vinning	Uppföljningsarbetet för att upptäcka leverantör som bryter mot lagen för egen vinning har utvecklats och är fortsatt prioriterad år 2022. Förvaltningen deltar även i det kommunövergripande nätverket mot välfärdsbrott.	

3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Minska användandet av miljöfarliga produkter och fossilbränsle inom nämndens verksamheter.	<p>Optimering/minskning av fordon inom egen regin har skett kontinuerligt från 2015. Det har dock tillkommit en del nya verksamheter inom förvaltningen med behov av fordon, främst inom hemvården. Detta har lett till att fordonsflottan trots optimering utökats. Utmaningen framöver är att verksamheternas möjligheter till laddinfrastruktur och tankning av biogas är begränsade. Verksamheterna strävar efter att inte ”lägga alla ägg i samma korg”, dvs fördela de fossilfria alternativen som finns till hands på bästa sätt utifrån verksamheternas möjligheter.</p> <p>Plastkartläggningen inom egen regin 2020/2021 fungerade som ett startskott för att få igång verksamheterna att aktivt minska på plastflödet i verksamheterna. Det är ett arbete som fortsatt pågår.</p> <p>Inom extern regi så planeras för införande av en ny upphandlingsmodell för hemtjänst och hemsjukvård. I framtaget av den nya modellen planeras att miljökrav på transporter kommer att inkluderas.</p>	

4: Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Uppdrag: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Stärk arbetsplatslärande (APL) så att fler ska kunna försörja sig och bli inkluderade i samhället och möta vård- och omsorgsbehovet med utbildad vård- och omsorgspersonal.	<p>Kartläggning av verksamheternas utmaningar och möjligheter gällande APL har genomförts och en genomlysning av lokala vård- och omsorgscollege är påbörjad. Samverkan och samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Region Uppsala är påbörjat. Samtliga lämpliga verksamheter inom egen regin tar emot elever.</p> <p>Utvalda handledare stödjer eleverna på egen regins särskilda boenden för att möjliggöra god inkludering och lärande på arbetsplatsen. Huvudhandledare kommer anställas som en konkret åtgärd som skall stötta handledarna.</p>	

Uppdrag: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Stärka de förebyggande insatserna för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering bland nämndens målgrupper.	<p>Ett brett utbud av aktiviteter/insatser pågår för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. Exempel på detta är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nya inriktningar på verksamheter i form av mobila träffpunkter, mobil dagverksamhet och Caféverksamhet inom ramen för Anhörigcentrum har påbörjats. De nya inriktningarna förväntas leda till att det blir lättare att nå äldre som vi inte når idag. - Hemvården arbetar med att bryta ofrivillig ensamhet, detta planeras att ske i högre utsträckning tillsammans med framför allt träffpunkter. - Nämnden har ingått idéburet offentligt partnerskap (IOP) med kulturnämnden, idrotts- och fritidsnämnden och Riksidrottsförbundet (RF)-SISU för utvecklad fysisk och social aktivitet, partnerskapet inkluderar även insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och inaktivitet bland äldre. - Nämnden har gett ekonomiskt stöd till och samverkat med ideella organisationer med syfte att motverka ensamhet. Till exempel har Diakonistiftelsen Samariterhemmet erbjudit samtalsgrupper och andra aktiviteter för ensamma äldre. Telefonringning, telefonträffar och telefonföreläsningar med gemensam diskussion mm. är 	

	<p>exempel på andra aktiviteter som erbjuds av ideella föreningar med ekonomiskt stöd från äldrenämnden.</p> <p>- Seniorfestivalen genomfördes den 31 augusti. Har genomförts tillsammans med föreningslivet med fokus på att främja fysisk och social aktivitet.</p> <p>- Tre samordnartjänster har rekryterats till vård- och omsorgsförvaltningen som har som ett av sina fokusområden social och samhällelig delaktighet (motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap).</p>	
<p>2. Implementera kommunens suicidpreventiva arbete i enlighet med Vägledningen till suicidpreventivt arbete inom Uppsala läns kommuner.</p>	<p>Arbetet med att implementera kommunens suicidpreventiva arbete är påbörjat och utbildningssatsningar genomförs bl.a. i form av första hjälpen i psykisk hälsa. Nämnden avser bland annat att implementera kommunens suicidpreventiva arbete i enlighet med Vägledningen till suicidpreventivt arbete inom Uppsala läns kommuner.</p> <p>I Strategi för närvårdssamverkan 2021–2023 (HSVO), en överenskommelse mellan Region Uppsala och kommunerna i Uppsala län, finns fokusområden för den gemensamma utvecklingen och planeringen av arbetet med hälsa, stöd, vård och omsorg i länet. Insatser för psykisk hälsa är ett prioriterat område i närvårdsstrategin</p> <p>Utifrån strategin har ett långsiktigt och tvärsektorielt suicidpreventivt arbete påbörjats. På vård- och omsorgsförvaltningen finns suicidpreventiva ombud vars syfte är att bidra med kunskap och ge stöd och hjälp i det suicidpreventiva arbetet till övriga medarbetare.</p> <p>Revidering pågår av de två rutiner på förvaltningen som berör suicid, (rutin inom OSN och rutin inom ÄLN. Syftet är att skapa en förvaltningsgemensam rutin där det, förutom omedelbara åtgärder, även kommer finnas ett tillägg i form av förebyggande åtgärder. Arbetet beräknas vara klart under hösten och därefter planeras informationsinsatser för att göra rutinen känd på förvaltningen.</p> <p>Utbildning i Först hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) ges kontinuerligt utifrån den kartläggning suicidpreventionsombuden gjort om utbildningsbehov. inledningsvis har hemvården prioriterats men därefter har utbildningen öppnats upp till fler, ex. inom öppna förebyggande verksamheter.</p>	

<p>3. Genomför kompetenshöjande åtgärder för att öka medarbetarens kunskap om våld och andra övergrepp.</p>	<p>Under våren 2022 har ett stort antal nya våldsombud utbildats inom vård och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen. Utbildningen bestod av utbildningstillfällen med ett antal olika föreläsare. Tidigare utbildade våldsombud fick fördjupad kunskap i form av öppna föreläsningar kring bl.a. beroende och missbruk, barn och unga med funktionshinder utsatta för våld, våld och maskulinitet samt våld och unga vuxna.</p> <p>Under hösten erbjuds ett fördjupningstillfälle där fokus under halva dagen är på rollen och ansvaret som ombud och den andra halvdagen innehåller en föreläsning. En uppföljningsdag kring roller och ansvar för ombuden planeras.</p>	
---	---	--

Nämndmål 4.1: Kommunens äldre ska ges möjlighet att leva ett aktivt och självständigt liv

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
<p>1. Samordna implementeringen av handlingsplanen för äldrevänlig kommun och genomföra de åtgärder där äldrenämnden är huvudansvarig, exempelvis uppsökande verksamhet för att motverka ensamhet och social isolering</p>	<p>Exempel på åtgärder som genomförts hittills inom ramen för handlingsplanen under år 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seniorfestivalen genomfördes den 31 augusti. Har genomförts/planeras genomföras tillsammans med föreningslivet med fokus på att främja fysisk och social aktivitet. • Utvecklade samverkansformer har utvecklats med civilsamhället, ex. idéburet offentligt partnerskap (IOP) med kulturnämnden, idrotts- och fritidsnämnden, RF- SISU (inom fysisk och social aktivitet). • I samverkan med Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd (UPS) genomförs pilotprojekt med äldreambassadörer under 2022. Underlag har tagits fram för att säkra möjligheten till kontakt med äldre personer med annat språk än svenska inom ramen för projektet. Syftet är att nå ut bättre med information om äldrevänlig kommun arbetet, samtidigt lyssna och ta in inspel från målgruppen. Konceptet med äldreambassadörer kan även bidra till ökad delaktighet för målgruppen äldre med utländsk bakgrund. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Äldrebestadsenkäten är framtagen, utskickad och insamlad. Inom ramen för arbetet med enkäten har insatser genomförts för att inkludera målgruppen äldre med utländsk bakgrund. Enkäten har utformats med hänsyn bland annat till äldre med utländsk bakgrund och översatts till engelska, finska, persiska och arabiska. Kompletterande intervjuer med äldre med utländsk bakgrund/80 plus som inte fått möjlighet att svara på enkäten har genomförts. Slutrapporteras till nämnd i september. • Under 2022 har tre samordnare rekryterats med statliga medel. Samordnarnas arbetsuppgifter har varit knutet bl.a. till programarbetet för äldrevänlig kommun och fokusområdena extern samverkan (med civilsamhälle och näringsliv), jämlikhet och marginaliserade grupper samt social och samhällelig delaktighet (motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap). 	
<p>2. Stärka och prioritera förebyggande insatser som i hög grad når de personer där behovet av insatserna är som störst</p>	<p>I Uppsala län samverkar kommunerna och Region Uppsala, bland annat kring psykisk hälsa, inom ramen för den regionala samverkansstrukturen HSVÖ. Sedan början av året pågår åter nämndens öppna förebyggande insatser på plats utan pandemirestriktioner.</p> <p>Exempel på insatser som pågår är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nya inriktningar på verksamheter i form av mobila träffpunkter, mobil dagverksamhet och Caféverksamhet inom ramen för Anhörigcentrum har påbörjats. De nya inriktningarna förväntas leda till att det blir lättare att nå äldre som vi inte når idag. - Hemvården arbetar med att bryta ofrivillig ensamhet, detta planeras att ske i högre utsträckning tillsammans med framför allt träffpunkter. - Utvecklingen av mobila träffpunkter bidrar till en ökad tillgänglighet i hela kommunen. Träffpunkterna har under året implementerat Funk-it på tre verksamheter för att stötta medborgare med digital kompetens. Resterande 	

	<p>verksamheter ska implementera detta under höst/vinter.</p> <p>- Införande av seniorluncher på skolor har påbörjats i samverkan med utbildningsförvaltningen. Seniorluncher erbjuds i dagsläget på vissa skolor och samtliga skolor med Uppsala kommun som huvudman som önskar kan erbjuda detta.</p> <p>- Införande med rabatterade luncher på restauranger pågår.</p> <p>- Nämnden har ingått idéburet offentligt partnerskap (IOP) med kulturnämnden, idrotts- och fritidsnämnden och Riksidrottsförbundet (RF)-SISU för utvecklad fysisk och social aktivitet, partnerskapet inkluderar även insatser för att motverka ofrivillig ensamhet och inaktivitet bland äldre.</p> <p>- Nämnden har gett ekonomiskt stöd till och samverkat med ideella organisationer med syfte att motverka ensamhet. Till exempel har Diakonistiftelsen Samariterhemmet erbjudit samtalsgrupper och andra aktiviteter för ensamma äldre. Telefonringning, telefonträffar och telefonföreläsningar med gemensam diskussion mm. är exempel på andra aktiviteter som erbjuds av ideella föreningar med ekonomiskt stöd från äldrenämnden.</p> <p>- Seniorfestivalen genomfördes den 31 augusti. Har genomförts tillsammans med föreningslivet med fokus på att främja fysisk och social aktivitet.</p> <p>- Tre samordnartjänster har rekryterats till vård- och omsorgsförvaltningen som har som ett av sina fokusområden social och samhällelig delaktighet (motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap).</p> <p>- Vård- och omsorgsförvaltningen har i samverkan med Svenska kyrkan och Finska Föreningen anordnat ett dagskollo för äldre finsktalande.</p> <p>- Olika former av samverkan med föreningslivet exempelvis genom Covidsamverkan och inom ramen för avtal mellan Uppsala kommun och Röda Korset.</p>	
--	---	--

5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppdrag: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Samverka med interna och externa aktörer för att möjliggöra sysselsättning för personer med funktionsnedsättning inom nämndens verksamheter.	Nämndens verksamheter inom egen regin har samarbeten för att möjliggöra sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, bland annat genom daglig verksamhet, arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Exempel på samarbeten är med Frejas Allservice och Fruktporten.	

7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppdrag: Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentor för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Arbeta för språkutvecklande arbetsplatser i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och omsorgsnämnden för att stärka kunskaper i svenska språket där behov finns.	<p>För att kunna säkerställa att anställda har tillräckliga språkkunskaper och språkförståelse i svenska för att kommunicera och dokumentera finns det utbildade språkbud inom nämndens ansvarsområde med uppdraget att utveckla yrkesspråket hos anställda, studerande och praktikanter samt öka kunskapen och medvetenheten kring kulturella olikheter på arbetsplatserna.</p> <p>För att utveckla systematiken för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket pågår olika aktiviteter. Exempel på aktiviteter som pågår under år 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlitande av vårdlärare i verksamheterna för att utveckla språkstöd - Fältstudie gällande kommunikation inom särskilt boende - Start av en pilotstudie runt språktjänsten Lingio - Publicering av sida på utförarwebben om språkutvecklande arbetsplatser 	

Uppdrag: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom en starkt grundbemanning. (ÄLN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Säkerställ grundbemanning efter behov inom nämndens biståndsbedömda verksamheter.	Under året har ett arbete påbörjats kring att optimera schemaläggning och bemanning. Detta gemensamt för hela förvaltningens egen regi. Insatserna planeras fortsätta under året och kommande år för att möjliggöra en samplanering mellan områden och avdelningar.	
2. Fortsätta utveckla analysarbetet gällande kostnads- och kvalitetsjämförelser.	<p>Kostnadsjämförelser över tid och med andra kommuner har redovisats för nämnden under första halvåret 2022.</p> <p>Arbete pågår med framtagande av innehåll och plattform för att kunna lansera jämförelseverktyget Hitta och jämför som en del i att möjliggöra kvalitetsjämförelser av nämndens verksamheter.</p>	

<p>3. Utveckla insatser för att stärka den upplevda personalkontinuiteten hos brukaren.</p>	<p>Arbetet med att varje brukare inom hemvården ska ha en fast omsorgskontakt innebär att brukaren kommer att ha en primär kontakt i verksamheten. Detta syftar till att bättre på personkontinuiteten. Detta är alltid ett fokus i planeringen av insatserna och målet är att brukaren ska lära känna och ha en relation med alla medarbetare som besöker hen. IBIC är introducerat och en grund i arbetet med insatserna och genomförandeplanerna i och med detta framgår brukarens vilja och behov på ett tydligt sätt och i detta även behovet av en god personkontinuitet.</p> <p>Fler chefer har tillsatts för att kunna verka för goda arbetsförhållanden och verksam kontinuitet i egen regins vård- och omsorgsboenden. Resursteam är i fortsatt verkan på boendena för att i tider av prövning kunna förmedla kontinuitet och kompetenta medarbetare, exempelvis vid hög sjukfrånvaro på grund av smitta i verksamhet.</p>	
<p>4. Förstärka attraktiviteten för egen regins hemvård och boenden hos nämndens brukare.</p>	<p>Verksamheterna arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare vilket i förlängningen ger positiva effekter även för brukarna. Ett aktivt arbete sker löpande i form av kompetensutveckling för medarbetare och kvalitetshöjande insatser för brukare. Ett antal projekt finansieras av statliga medel och syftar till att öka kvalitén för brukarna i verksamheterna.</p> <p>Exempel på aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verksamheterna har introducerat arbetsmetoden individens behov i centrum (IBIC) under året. - Måltidsobservationer äger rum på egen regins boenden för att optimera och stimulera måltidstillfällen som utgår ifrån individens behov och önskemål, främjad aptit samt angenämt styrkt matglädje. - Två Aktivitetssamordnare har utfört turné av aktiviteter inom egen regins boenden för ett homogent utbud av sociala omsorgsaktiviteter till alla verksamheter, för möjlighet till ökad livskvalitet. Exempelvis: varierande aktiviteter i form av tävlingar, konserter, föreställningar, cykelträffar och utflykter. - Ung Omsorg är verksam i tre av egen regins verksamheter inom särskilt boende fram till februari 2023. Projektet omfattar att stärka kvalitén i omsorgen och minska ofrivillig ensamhet med hjälp av Sociala 	

	omsorgsaktiviteter, där effekten även eventuellt skulle kunna bli ett stärkt intresse för omsorgsarbete, framgent.	
--	--	--

Uppdrag: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering. (ÅLN, OSN och KTN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. I samverkan med övriga kommunala aktörer och civilsamhället erbjuda riktade stödinsatser till äldre i digitalt och socialt utanförskap.	<p>Samverkan sker med och ekonomiskt stöd ges till föreningar som erbjuder dessa digitala stödinsatser. Exempel på detta är Uppsala Senioruniversitet, Seniornet och Samarbetsorganisationen för invandrare i Uppsala (SIU), mm.</p> <p>På seniorfestivalen den 31 augusti lyftes digitala insatser och motverkande av digitalt utanförskap för äldre som ett tema genom olika representanter för föreningslivet.</p> <p>Tre samordnartjänster har rekryterats som har som ett av sina fokusområden social och samhällelig delaktighet (motverka ofrivillig ensamhet och digitalt utanförskap). Ex. så har kartläggning genomförts i syfte att ge en samlad helhetsbild av vård- och omsorgsförvaltningens arbete om digitala frågor, bl.a. mot digitalt utanförskap.</p>	
2. Stötta äldre och personer med funktionsnedsättning att använda digital teknik i aktiviteter i det dagliga livet.	<p>Äldrenämnden har satsat på att öka både brukare och medarbetarnas grundläggande digitala kompetens. Insatserna har bidragit till att både brukare och medarbetare känner sig mer trygga i att använda teknik i sin vardag men också att hjälpa varandra. Flera initiativ har genomförts bland annat genom utbildning, kurser och supportstugor. Den stärkta digitala kompetensen bidrar också till att säkra en trygg vård och omsorg av brukarna inom vård- och omsorgsförvaltningen. Arbetet pågår också med införandet av nytt verksamhetssystem för att öka möjligheterna att i framtiden erbjuda e-tjänster.</p> <p>Inom nämndens myndighet har arbete genomförts för att öka automatiseringen (robotisering) i syfte att öka servicen till medborgaren genom kortare väntetider.</p> <p>För att ytterligare stärka medborgarens digitala kompetens så att deras självständighet och delaktighet ökar har äldrenämndens träffpunkter startat Senior-IT. Genom Senior-IT kan besökarna ta med sin egen dator, surfplatta eller mobiltelefon. Medarbetare stöttar, hjälper och utbildar i funktioner</p>	

	och hur olika vardagsärenden kan skötas via digital teknik.	
--	---	--

Nämndmål 7.1: Den kommunala hälso- och sjukvården ska vara samordnad, hälsofrämjande och finnas nära individen både geografiskt och digitalt.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Skapa förutsättningar för utveckling och samordning av vårdcentrum, tillsammans med berörda nämnder och Region Uppsala.	<p>Kommunen och regionen har som mål att 2030 ha vårdcentrum där de nuvarande vårdcentralerna kommer att ha en stor roll. Arbetet pågår därför redan nu att tydliggöra vad som är vårdcentralernas uppgifter respektive kommunens samt vad som behövs tydliggöras i den processen. Under 2022 har omsorgsnämnden och äldrenämnden bidragit med kompetens inom ett flertal utvecklingsarbeten. Dessa är bland andra; geografisk indelning av kommande noder för vårdcentrum i Uppsala, styrning och ledning av vårdcentrum, förstärkt geografiskt uppdrag och digitala processer för att stärka egenvård.</p> <p>Målet för ett vårdcentrum är att bidra till bättre och mer jämlik hälsa samt skapa förutsättningar för en god och nära vård för individer med komplexa behov. Syftet är att utveckla förmågan att leda och styra verksamheter i samverkan mellan huvudmän och arbeta sammanhållet utifrån individens fokus. Genomförandepiloten innebär att befintlig samverkansstruktur nyttjas för samordning och ledning av vårdcentrumutvecklingen, på operativ nivå prövas även hur styrning, ledning och samordning av ett komplext system kan genomföras och följas upp.</p> <p>Projektet vårdcentrum centrala Uppsala pågår och omfattar sex delprojekt. Dessa är närvårdsplatser, samverkan barnmedicin, psykisk hälsa barn/unga, psykisk hälsa vuxna samt teamsamverkan.</p> <p>För att skapa förutsättningar för en geografisk nulägesbild av befintliga vård- och omsorgsverksamheter genomförs ett utvecklingsarbete inom området geografiskt informationssystem (GIS). Syftet med projektet är att förtydliga förutsättningarna för den framtida utvecklingen av vårdcentrum inom Uppsala kommuns geografiska områden. Projektet ska ytterst bidra till att invånare i Uppsala kommun får en mer effektiv och nära vård.</p> <p>Återkoppling om arbetet med bl.a. vårdcentrum har skett i till berörda</p>	

	<p>nämnder i form av verksamhetsberättelse HSVO Uppsala 2021 respektive delårsrapport HSVO Uppsala 2022.</p> <p>Inom ramen för användandet av de medel som finns inom ramen för överenskommelse om god och nära vård 2021 har även en modell för kommunalt akademiskt vård- och omsorgscentrum – (KAVOC) utvecklats. Uppsala kommun gör detta i samverkan med Region Uppsala och Uppsala universitet. Ett kommunalt akademiskt vård- och omsorgscentrum (KAVOC) är ett sätt att stärka förutsättningarna för ett forsknings- och evidensbaserat arbetssätt inom Uppsala kommuns hälsovård, sjukvård och omsorg. Inrättande av Uppsala KAVOC kan därmed underlätta implementering av evidensbaserad kunskap och forskning inom kommunens vård- och omsorgsverksamheter. Testandet av modellen sker genom olika delprocesser och aktiviteter med start under år 2021 och fortsätter under innevarande och kommande år.</p>	
<p>2. Förtydliga hälso- och sjukvårdens innehåll, omfattning, kvalitet och effektivitet och möjliggör jämförelser.</p>	<p>Arbetet med att förtydliga hälso- och sjukvårdens innehåll har under denna tid fokuserat på att tydliggöra rollerna för den legitimerade personalen. En sammanläggning av hemsjukvården och hälso- och sjukvårdsenheten genomfördes i februari 2022 för att effektivisera och använda den legitimerade personalens kompetens på bästa sätt samtidigt som medarbetarna kan få en vidareutveckling i sin profession. Tillgång till Hälso- och sjukvårdskompetens/medarbetare även på helger och kvällar bidrar till en ökad patientsäkerhet. Samarbete har även skett med Region Uppsala, till exempel när det gäller utskrivningsprocessen.</p> <p>I den nya hälso-och sjukvårdsavdelningens ansvar att ge god och säker vård med hög kvalitet så har förtydliganden gjorts utifrån det kommunala primärvårdsansvaret, bland annat i form av funktionsbeskrivning för arbetsterapeut och fysioterapeut.</p>	

8: Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Öka inkluderingen för nämndens målgrupper genom exempelvis fortsatta kommunikationsinsatser och dialogforum.	<p>Tjänstepersonsrepresentanter har verkat för att minska ålderism och upplevd diskriminering genom följande samverkansmiljöer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - äldreperspektivet har bevakats inom ramen för kommunens Covidsamverkansgrupp med föreningslivet - äldreambassadörerna är ett verktyg för att främja dialog och uppmärksamma ålderism och diskriminering. <p>Arbetet med kraftsamling för framtiden äldreomsorg och framtagande av nämndens plan för välfärdsutveckling har skett i samverkan med pensionärsrörelsen och fackliga organisationer.</p> <p>Äldrebostadsenkäten är framtagen, utskickad och insamlad. Inom ramen för arbetet med enkäten har insatser genomförts för att inkludera målgruppen äldre med utländsk bakgrund. Enkäten har utformats med hänsyn bland annat till äldre med utländsk bakgrund och översatts till engelska, finska, persiska och arabiska. Kompletterande intervjuer med äldre med utländsk bakgrund/80 plus som inte fått möjlighet att svara på enkäten har genomförts. Slutrapporteras till nämnd i september.</p> <p>Seniorfestivalen genomfördes den 31 augusti. Har genomförts tillsammans med föreningslivet med fokus på att främja fysisk och social aktivitet.</p> <p>Kontinuerlig dialog har skett med äldre finsktalande inom ramen för finskt förvaltningsområde.</p> <p>Tjänstepersonsrepresentanter har varit delaktiga utifrån äldreperspektivet i processer där lokaler, aktivitetsytor och bostäder i kommunen planeras för ökad inkludering, ex, Hovstallängen, Ångkvamen, Allaktivetshuset i Fyrislund samt allaktivetshuset i Gränby- och Gottsundaskolan.</p>	

9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Uppdrag: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN, SCN, AMN och Uppsala vatten och avfall		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Utifrån analys nuläge och framtida behov genomföra kompetensförsörjningsplanering.	<p>Arbetet med kompetensförsörjningsplaneringen fortgår. Alla avdelningar har arbetat utifrån det nya verktyget som innefattar analys av nuläge och planeringar för aktiviteter. Arbetet kommer fortgå under hösten där ambitionen är att fortsätta utveckla verktyget och arbetssättet med målet att knyta ihop kompetensförsörjningsplaneringen med verksamhetsplaneringen.</p> <p>En verksamhetsutvecklare med fokus chefsförsörjning påbörjar sitt uppdrag den 1 september.</p>	
2. Minska nettokostnaderna för inhyrd personal samt minska antalet inhyrd personal.	<p>Stort fokus är fortsatt på rekryteringen av legitimerad personal, framför allt sjuksköterskor där bristen är stor. Rekryteringen har hanterats centralt för att på bästa sätt försöka möta sökandes önskemål och matcha det med verksamheternas behov över hela hälso- och sjukvårdsavdelningens alla ansvarsområden, det gäller samtliga legitimerade, dvs sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut.</p> <p>Effekterna har varit goda på så sätt att nyanställningar har gjorts, dock är bristsituationen fortsatt stor bland sjuksköterskorna. Legitimerad personal inom alla yrkeskategorier har också slutat under samma period, samtidigt som det råder hård konkurrens om den legitimerade personalen, speciellt sjuksköterskor från så väl bemanningsföretag, regioner samt närliggande kommuner. Perioden januari-juli 2022 uppvisar också kraftigt ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal jämfört med förra året inom nämndens verksamheter. Arbetet kommer därför att fortgå för att skapa en attraktiv arbetsplats, så att vi kan minimera personal som kommer från bemanningsföretag och behålla samt nyrekrytera legitimerad personal.</p> <p>I den nya hälso-och sjukvårdsavdelningens ansvar att ge god och säker vård med hög kvalitet så har arbetet fortsatt med att förtydliga för de legitimerade yrkesgruppen att fokusera på att utföra arbetsuppgifter som utifrån deras kompetens och ansvarsområdet som kommunal primärvård ska bedrivas.</p>	

	<p>Det har bland annat lett fram till funktionsbeskrivning för arbetsterapeut och fysioterapeut. Den förväntade effekten är att mer tid och fokus ska frigöras för och med brukaren samt att resurserna används på rätt sätt. Ytterligare synergieffekter i det arbetet är att göra Uppsala kommun, hälso- och sjukvårdsavdelningen till en attraktivare arbetsplats och på sikt även ge en bättre ekonomi.</p>	
--	---	--

Uppdrag: Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Skapa förutsättningar för förutsägbara och trygga arbetsförhållanden.	<p>Den systematiska arbetsmiljön är viktigt för att trygga medarbetare i sitt arbete. Vid årsskiftet digitaliserades den systematiska uppföljningen av arbetsmiljön. Detta syftar till att ge cheferna en bättre översikt och kan på så sätt bättre planera och följa upp de aktiviteter som är kopplade till systematiskt arbetsmiljöarbete. Under våren genomfördes den årliga medarbetarundersökningen i nämndens verksamheter med gott resultat. Utifrån resultatet arbetar verksamheterna vidare med handlingsplaner i syfte att utveckla och förbättra arbetsmiljön. Medarbetarundersökningen är också en viktig del i att kontinuerligt utveckla arbetsmiljön på arbetsplatserna.</p> <p>Exempel på aktiviteter som pågår inom nämndens verksamheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implementering av heltid som norm - Borttagande av delade turer - Utvecklande av schemaläggning/schemautbildning - Leverans av arbetsskor till medarbetare <p>En viktig del för förutsägbara och trygga arbetsförhållanden har även varit arbetet för borttagande av delade turer och minskade visstidsanställningar inom egen regns verksamheter.</p>	

Kommungemensamt HR-nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1. Öka förståelsen för det gemensamma uppdraget.	Förvaltningen arbetar med chefsuppdraget och det förvaltningsövergripande arbetet med 2.0 där vi ser till helheten och inte bara till vardera avdelningen. Alla medarbetare	

	<p>har medarbetardialoger med sin chef och ska ha en kompetensplan enligt 70-20-10. Vi arbetar med vision, värdegrund och verksamhetsplan/utvecklingsplan i hela linjen. Vi arbetar även med att öka förståelsen för det gemensamma uppdraget, samt med fokus och tydlighet och regelbundna avstämningar för att skapa en trygg miljö för cheferna.</p> <p>Exempel på aktiviteter som genomförts/pågår:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samverkan "Kraftsamling" mellan civilsamhälle, fackliga organisationer, politiken och förvaltningen. - Planeringsdagar, workshops mm. har genomförts för chefer kring ökat samarbete och gemensam syn på uppdraget - Framtagande och implementering av verksamhetsplaner 	
--	--	--

Kommungemensamt HR-nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	
<p>1. Skapa förutsättningar så att chefer på alla nivåer ska kunna stimulera medarbetare till medledarskap och aktivt medskapande.</p>	<p>Just nu pågår ett arbete att se över, utveckla och harmonisera chefsintroduktionen för nyanställda inom nämnden för att stärka ledarskapet.</p> <p>På förvaltningen arbetas det aktivt med att utveckla det tillitsbaserade ledarskapet där mer initiativ välkomnas för att ska skapa mer inflytande till brukare och medarbetare. Vi arbetar även för att skapa förutsättningar så att chefer på alla nivåer ska kunna stimulera medarbetare till medledarskap och aktivt medskapande.</p> <p>Digitaliseringsorganiseringen inom förvaltningen skapar större möjlighet för medarbetarna att kunna framföra sina tankar/frågor/förbättringsförslag till expertanvändare och objektsspecialister.</p> <p>Inbokade planeringsdagar och ledarforum finns inbokade under året för att skapa utrymme för samarbete och delaktighet. Chefer har även regelbundna avstämningar och medarbetardialoger samt 70-20-10 med medarbetarna. Det finns även olika arbetsgrupper där medarbetarna själva driver frågor. En viktig del i att stärka ledarskapet är en bra introduktion. Just nu pågår ett arbete att se över, utveckla och</p>	

	<p>harmonisera chefsintroduktionen inom nämnden.</p> <p>Exempel på aktiviteter inom nämndens verksamheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utbildning i att "leda utan att vara chef" har genomgåts av ett flertal medarbetare. - Medskapande ledarfunktioner har har skapats i form av: Hygiensamordnare, Språkstödjarsamordnare, Teamombud resursteam - Revidering av ombudsdokument där tydliggörandet av dokumentation skall underlätta för verksamhetschef till att stimulera medarbetare till aktivt medledarskap och delaktighet. 	
--	--	--

Rapportering av tillkommande uppdrag enligt beslut från kommunstyrelsen

KS-BESLUT: att genomförandet av den nya förvaltningsorganisationen fortlöpande ska rapporteras till omsorgsnämnden, äldre- och kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommentar: Inom ramen för arbetet att möta de mål som sattes för den sammanslagna förvaltningen, organisation 2.0, har ett flertal aktiviteter genomförts under de första två tertialen 2022. Med det framtagna bildspelet som underlag, Grundfundamentet, som anger riktning och prioritering mot de viktigaste effektmålen som "ökad kvalitet för brukare, anhöriga och företrädare, medarbetare och chefer samt medborgare, samarbetspartners mfl" samt att "medarbetare och chefer är trygga i sin roll och ta initiativ" har ett flertal workshops genomförts med syfte att skapa nya tankebanor och öppna upp för nya lösningar.

Under januari till mars träffades alla områdeschefer tillsammans med avdelningschefer, välfärdsutvecklaren samt konsult (som funnits med på hela resan) vid tre tillfällen för att diskutera fram vilka områden som vi kunde stärka samverkan mellan avdelningarna inom. De första mötena handlade om att lära känna varandra och varandras uppdrag och de sista handlade om rent utbyte. Därefter har områdescheferna tagit bollen om att fortsätta utveckla samverkan på områdeschefsnivå och de träffas regelbundet.

I dagsläget hittar områdescheferna möjligheter till samnyttjande, som minst, inom framförallt fyra områden:

1. Geografiska samarbeten – tex mellan SÄBO och nattpatrullen (som normalt arbetar inom ordinärt boende) kring förstärkt nattbemanning vid behov
2. Samnyttjanden av lokaler – samarbete har startats upp med fastighetschefen och prioritering av lokaler att börja med kommer ske under hösten
3. Delad kompetens och utbildningsinsatser – arbete pågår för att gemensamt utveckla lärportalens basutbud och ta fram ett grundpaket tillsammans med IT-pedagog.
4. Medarbetare – hur vi kan dela resurser och kompetenser

Grundfundamentet har också behandlats i flertalet workshops i olika avdelningars lednings- och chefsgrupper och använts som underlag för att mejsla ut prioriterade områden med stöd av välfärdsutvecklaren. Inom hälso- och sjukvårdsavdelningen ledde arbetet till att två områden prioriterades för 2022 i den förhållandevis nyskapade avdelningen: att säkra att rutiner och riktlinjer följs på samma sätt av alla samt att skapa en vi-känsla som ger förutsättningar för samarbete och utveckling. Liknande workshop hölls i de båda myndighetsavdelningarna gemensamt, där diskussionerna handlade om att stärka förhållningssätt kring brukarinkludering och brukarkvalitet, och där arbete pågår för att göra gemensam sak utifrån brukar-resan, i de delar det är möjligt mot bakgrund av olika lagrum och två nämnder.

Ett utvecklingsledarnätverk, där en utvecklingsledare från varje avdelning (både OSN och ÄLN) deltar och som leds av välfärdsutvecklaren, startades upp under våren och syftar till att öka samarbete mellan avdelningarna. Detta forum har lett till flera intressanta utbyten, lärande och utveckling, exempelvis har ett förvaltningsövergripande handledningsstöd

för hantering av patients eller brukares utåtagerande beteende startats upp. Utvecklingsledarteamet utgör också en instans för förslag till prioritering av vilka aktiviteter som ska erhålla medel från exempelvis statliga bidrag och samarbetar även i andra utvecklingsprojekt som möter förväntningarna i organisation 2.0.

I augusti startades en utvecklings- och kvalitetsledningsgrupp där avdelningscheferna (både OSN och ÄLN) arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för gemensam strategi och arbetssätt kring kvalitetsfrågor – kvalitet för brukare, medarbetare och verksamhet – vilket indirekt och direkt handlar om organisation 2.0. Mötet leds av avdelningschefen för kvalitet och utvecklingen med stöd av välfärdsutvecklaren. Detta forum kommer följa och följa upp kvalitetsutvecklingen under 2022 och ett urval indikatorer håller på att tas fram för detta arbete. Förslag på indikatorområden är brukares nöjdhet, fall, personalomsättning och MMI, nöjd chef samt en ännu ej definierad indikator för digitalisering. Gruppen kommer hantera övergripande uppföljning men varje avdelning behöver jacka i och tolka hur deras arbetssätt behöver justeras för att göra den önskade förflyttningen i respektive indikator

Under september kommer ytterligare steg tas genom planering av det fortsatta arbetet i en ledningsgruppsworkshop, den fjärde, som hålls under september. Då kommer en tillbakablick göras över vad som genomförts sedan de första stegen mot sammanslagningen togs, som också kan ligga till grund för urval och prioriteringar i det fortsatta arbetet.

Nämnd
ÄldrenämndenDatum:
2022-09-21Nämndbehandlas:
2022-09-29Handläggare:
Magnus Bergman-Kyllönen
Ida Sverkersson-Skogman
Annika Stenman Eriksson

Delårsbokslut augusti 2022

ÄLDRENÄMNDEN	Resultat per augusti			
	Kommunbidrag	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Öppen verksamhet	58	-2	3	-4
Ordinärt boende	809	-3	36	7
Särskilt boende	1 166	-22	2	-17
Nämnden totalt	2 035	-27	41	-14

Nämndens analys – sammanfattning

Resultatet för äldrenämnden per augusti 2022 är en negativ avvikelse mot budgetramen på 27 miljoner kronor (+ 41 miljoner kronor per augusti 2021). Den positiva avvikelsen vid samma period förra året berodde bland annat på ännu ej genomförda och kostnadsförda aktiviteter inom ramen för beviljade statsbidrag samt lägre volymer i verksamheterna.

De mest betydande förklaringarna till negativa avvikelsen mot budget per augusti är:

- Markant ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal, både mot budget och föregående år,
- Riktlinjer för att intäktsföra de erhållna prestationsbaserade statsbidragen i år visar sig få en mer negativ periodiseringseffekt i delårsbokslutet per augusti än väntat,
- Ökade kostnader för sjuklön och övertid relaterade till pandemieffekter.

Intäkter som är resultatpåverkande överstiger budget per augusti med cirka 9 miljoner kronor totalt, där merparten härrör från högre externa avgiftsintäkter från brukare än budgeterat. Detta trots en icke ökad volym generellt i verksamheterna mot budget.

Det är på kostnadssidan som den negativa avvikelsen finns mot budget. Avvikelsen beror i huvudsak på kraftigt ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal inom områdena hemsjukvård, särskilt boende och korttidsverksamhet. Kostnader för inhyrd legitimerad personal är nästan 40 miljoner kronor högre än samma period föregående år och klart högre än budgeterat.

Volymerna inom särskilt boende och hemtjänst i egen regi och hos externa utförare är i linje med budget. Inom särskilt boende har belägningsgraden återhämtat sig efter pandemin, såväl inom egen som extern regi.

Resultat per verksamhet

Ordinärt boende

Resultatet per augusti för ordinärt boende totalt är -3 miljoner kronor men innebär en negativ avvikelse mot budget med 25 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget beror i huvudsak på de kraftigt ökade kostnaderna för inhyrd legitimerad personal.

Särskilt boende

Resultatet per augusti för verksamheten särskilt boende totalt är -22 miljoner kronor och en negativ avvikelse mot budget med 3 miljoner kronor. Verksamheten har fram till augusti överstigit de förväntade avgiftsintäkterna med 3 miljon kronor men resultatet påverkas än dock negativt av höga kostnader för inhyrd legitimerad personal.

Öppen verksamhet

Resultatet per augusti för öppen verksamhet är i linje med budget.

Egen regi och systemledning

I tabellen nedan visas resultat mot budget och mot föregående år uppdelat på egen regins olika avdelningar och systemledning¹.

Avdelning/område Belopp i miljoner kronor	Resultat per aug 2022	Avvikelse mot budget	Resultat per aug 2021
Systemledning	34	39	68
Avd Ordinärt boende (egen regi)	-12	-19	-12
Avd Särskilt boende (egen regi)	-14	-18	4
Avd Hälso- och sjukvård (egen regi)	-35	-29	-19
Totalt	-27	-27	41

Systemledning har ett bättre utfall per mars än budget med 39 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen härrör från högre intäkter än budgeterat från olika delar däribland avgiftsintäkter från brukare och övriga bidrag. Även lokalkostnader är lägre än budget.

Egen regins avdelningar har generellt negativa avvikelser per augusti mot budget. Den mest väsentliga faktorn till avvikelsen mot budget är markant högre kostnader för inhyrd legitimerad personal, framför allt för sjuksköterskor. Per augusti är den totala kostnaden för legitimerad personal 141 miljoner kronor, varav 84 miljoner kronor består av köp från bemanningsföretag.

Utöver det har kostnader för förbrukningsmaterial ökat under året bland annat med anledning av prisökningar som skett.

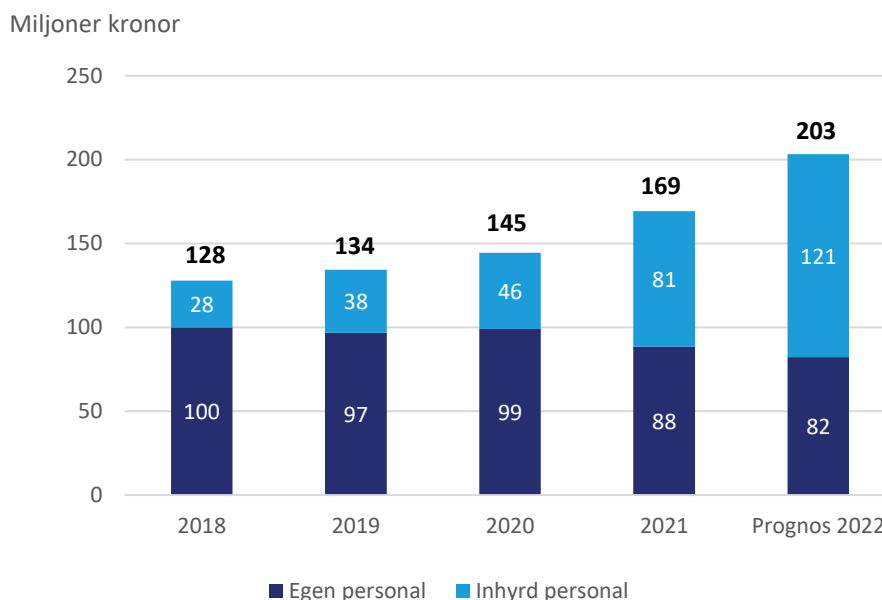
Grundbemanningen för legitimerad personal utgörs idag i genomsnitt av 66 procent egenanställd personal och 34 procent av inhyrd personal. Av de personer som arbetar i verksamheterna är två tredjedelar egenanställd personal. Men eftersom inhyrd personal är dyrare än egen personal är andelen av kostnaden markant högre totalt sett för den inhyrda personalen.

Diagrammet nedan visar kostnadsutvecklingen från 2018 till förväntade kostnader 2022 för nämndens egen legitimerade personal respektive inhyrd legitimerad personal.

¹ Systemledning är verksamhet inom äldreområdet som inte är egen regi såsom exempelvis avdelning myndighet, avdelning kvalitet och utveckling m.fl.

Total kostnad enligt prognosen är 203 miljoner kronor i år för att bemanna tjänsterna för sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, varav 40 procent av kostnaden avser egenanställd personal och 60 procent inhyrd personal.

Diagram 1. Kostnad för egen anställd respektive inhyrd legitimerad personal 2018 – 2022 (prognos)

Ett systematiskt arbete pågår inom hälso- och sjukvårdsområdet som innefattar bland annat avtalsersättningar för bemanningsföretag, effektivisering av kontraktstider, schemaläggning, bemanningsoptimering, riktade rekryteringskampanjer. I syfte att säkerställa arbetsmiljö, patientsäkerhet och attraktivitet som arbetsgivare.

Prognos 2022

Äldrenämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 14 miljoner kronor. Bedömningen är att resultatet kommer att förbättras under hösten mot delårsbokslutets resultatutfall. Faktorer som bidrar är:

- Enligt riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska en större andel av de prestationsbaserade statsbidragen intäktföras under sista halvåret.
- Merkostnader pga. pandemin under första kvartalet, såsom ökade sjuklöner och övertidskostnader, förväntas inte ske i samma utsträckning under hösten.
- Kostnaden för inhyrd legitimerad personal förväntas inte blir lika hög under årets sista månader som under sommaren.
- Handlingsplaner inom egen regi, som upprättats under våren inom de avdelningarna med negativt utfall, förväntas ge positiva resultat effekter.

Investeringar

	KF-budget 2022	Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Investeringar	13	5	1	13

Nämndens investeringsram är 13 miljoner kronor för 2022. Utfallet per augusti är 5 miljoner kronor och utgörs främst av brandförebyggande åtgärder på särskilda boenden samt ett nytt IT system till Hjälpmedelsenheten. Under hösten ska nämnden investera i nytt larmsystem på ett flertal särskilda boende. Nämnden förväntas hålla sin budgetram för investeringar för 2022.

Risker och osäkerhet (årsprognos)

	Prognos- försämring	Prognos- förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet	10	4	-24	-10

Det råder stor osäkerhet kring kostnaderna för inhyrd legitimerad personal, och kostnaden kan bli högre än den prognosticerade. Samtidigt kan egen regis handlingsplaner ge större effekt än förväntat.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund

Förvaltningsdirektör